

tingnýtt

Óneyðugt at ferðast so nógv

Á figgjarárinum fyrri farna figgjarár vórðu játtaðar 700.000 kr. til kontoina »ferða- og dagpeningur innan- og uttanlands« hjá landsfyriritingini. Men hetta var verri enn so nógv mikið, so ein uppskoytisjåtta uppá 833.000 kr. mátti til, visir eykafiggjarlógin, sum tingið hevur fingið til viðgerðar.

Undir fyrstu viðgerðini segði Pauli Ellefsen (sbfl.) at hann í figgjarnevndini fór at biðja um eina sundurgreining av tølunum á ferða- og dagpeningakontoini.

— Tað kann ikki vera neyðugt at ferðast so nógv, segði Pauli Ellefsen og legði afturat, at her er nógv at spara.

Pauli Ellefsen vildi eisini hava at vita, hvat liggur aftanfyrir meir nýtsluna uppá góðar 28 mill. kr. til fiskivinnuna.

Grund til sjálvrannsakan

— Tað er grund til sjálvrannsakan hjá vinnuni. Tað skal ikki vera ein sjálfvirkja, at landskassin rindar ovurstórar peningaupphæddir til veiðufloktan. Hetta segði Heðin Klein, landstýrismaður, tá onnur viðgerðin var av uppskotinum frá landstýrinum um tíðaravmarkaðan eykastudning til fiskivinnuna.

Frávik til at viðgera uppskot um m.a. frávik

Tingformaðurin mátti biðja tingið um frávik frá tingskipanini til at viðgera uppskotið frá Jógvan Sundstein, Poul J. Olsen og Finnoga Isaksen um stýrisskipan Føroya í sermálum, umbodssvald Føroya og tingskipan Føroya lógtings.

Í viðmerkingunum til uppskotið stendur m.a.: »Tá ið havt verður í huga, hvussu ofta frávik eru gjørð frá tingskipanini, er tað óivað rætt at kanna um hon er nógv góð,

ella um fastari reglur kundu verið gjørðar«.

Uppskotið hjá teimum trimum kom til fyrstu viðgerð sama dag, tað varð lagt fram, og tí mátti frávik til.

Uppskotið varð beint í lógarnevndina.

24,2 mill. kr. til fiskivinnuna

Tey trý uppskotini frá landstýrinum um stuðul til fiskivinnuna, sum tingið hevur samtykt, koma at kosta landskassanum uml. 24,2 mill. kr.

25 mill. kr. til Húsálansgrunnin

Tingið hevur givið landstýrinum heimild at veðhalda fyrri uttanlandsláni uppá 25 mill. kr. til Húsálansgrunnin.

Landstýrið metir, at við játtanini á figgjarlógini (10 mill.), afturgjalding av útlánum og tí nýggja uttanlandslánum verður Húsálansgrunnurin færur fyrri at veita tvífold so stór útlán sum áður í tíðarskeiðinum 1. juli 1978 — 31. mars 1980.

Í figgjarárinum 1978/79 veitti Húsálansgrunnurin lán uppá tilsamans 21,3 mill. kr.

Tvær nevndir

Tingið hevur valt tvær nevndir afturat. Í fiskivinnunevndina komu Øssur Dam Jacobsen (Hákon Djurhuus, flkfl.), Eyðun Videre (Óli Breckmann, flkfl.), Jógvan Olsen (Agnar Nielsen, sbfl.), Poul J. Olsen (Óli Jacobsen jvf.), Finnogi Isaksen (Karin Kjølborg, tvfl.), Hans M. Joensen (Signar Hansen, tvfl.) og Adolf Hansen (Júul Jacobsen, frb&fvfl.).

Lutakast var um tann eina sessin millum fólka-flokkin og sambands-flokkin. Tað var millum Eyðun Videre og Johs. Martin Olsen. Eyðun vann.

Ídnaðarnevnd er eisini vald. Í henni eru Jógvan Sundstein (flkfl.), Flemming Mikkelsen (sbfl.), Ivan Johannesen (sbfl.), Jørgen Thomsen (javfl.) og Hans M. Joensen (tvfl.).

landstýrinum, og tveir fyrispurningar blivu endaliga avgreidd. Í tingsetuni. Figgjarnevndin hevur 5 uppskot til viðgerðar, lógarnevndin hevur sitt. Uppskotið um figgingarmíðstøð bleiv beint til landstýrið og landstýrismennirnir Jákup Lindenskov og D. P. Danielsen hava hver sín fyrispurning at svara, tá tingið kemur saman aftur einaferð í november.

Ludvík Johannesen, jarðarbrúkari:

Lánimøguleikarnir eru ov vánaligir!

Í seinastuni hevur Sosialurin havt eitt orðaskifti um landbúnaðin og framtíðarvánirnar hjá jarðarbrúkinum í Føroyum. Sosialurin hevur havt samrøður við m.a. menn, sum eru knýttir at landbúnaðarmyndugleikunum, men ætlanin er eisini at lata aðrar jarðarbrúkarar seta fram sínar hugsanir. Í hesum blaðnum hava vit eina samrøðu við Ludvík Johannesen, jarðarbrúkara og keypmann, í Dali.

— Figgigarmøguleikarnir innan landbúnaðarvinnuna eru slettis ikki so góðir, sum ført er fram frá fleiri síðum ta seinastu tíðina.

Soleiðis tekur Ludvík Johannesen, jarðarbrúkari í Dali, til í eina samrøðu við Sosialin.

Skal ein bóndi ella jarðbrúkari byggja eitt fjós í dag, kann viðkomandi rokna við, at hvør básur kostar 30.000 kr. Av samlaða kostnaðinum skal jarðarbrúkarin sjálvur figgja 40 pst., meðan restin fæst sum lán frá Føroya Jarðarráð.

Ludvík Johannesen visir á, at 40 pst. er alt ov nógv, tí henda peningin má jarðarbrúkarin so fáa til vega í banka ella øðrum peningastovni við vanligum lánitreytum — stutt freistað lán við vanligari útlánsrentu.

Lagalig lán

Lánini úr Føroya Jarðarráð til fjós ganga vanligar yvir eini 20-25 ár og er rentan bert try prosent.

Ludvík heldur, at hetta eru góðar treytir, meðan hann heldur, at sjálvandi skuldu tey írestandi 40 pst. eisini verði latin úr jarðargrunninum.

Hann metir, at her kemur hugtakið bygdamening í myndina og sigur, at tað átti at verði eitt lið í bygdameningarpolitikkinum at veitt lagaligari lán — langfreistað lán við eini sámligari rentu.

Drepa neytini

Ludvík Johannesen visir á, at tá ein traktorur skal keypast, so skal hann gjaldast aftur eftir fáum árum — eftir 5-8 árum. Treytirnar eru tær somu — jarðarráðið letur 60 pst.

í lánun, meðan jarðbrúkarin sjálvur skal útvega 40 pst.

— Eg trúgvi, at tað eru fleiri jarðarbrúkarar, sum drepa neytini, heldur enn at seta seg í stóra skuld fyrri keyp av landbúnaðarmaskinum, og í staðin lata seyð ganga á bønnum.

Hetta er í øllum førum ein av grundunum til, at neytatalið minkar so nógv úti á byggunum, sigur Ludvík.

Hann visir á, at í Dali minkar neytatalið støðugt. Tað hava verið útvið 30 neyt í Dali inn til fyrri stuttum. Talið er minkað við einum triðingi og tað fer helst at minka upp aftur meira.

Uttanbiggjaðarðin — ein meinbogi

Ludvík Johannesen tekur eisini uttanbiggjaðarðina fram sum ein stóran meinboga.

— Eg spyrji bara, hvussu leingi ætla landsins politisku myndugleikar at lata spurningin um uttanbiggjaðarðina liggja, spyr Ludvík Johannesen og leggur afturat:

— Tað er uttanbiggjaðarðin, sum ger, at hagar kring Føroyar liggja í órókt, og at bœurin liggur ósligin. Hetta líkist ongum!

Sum dømi nevnr Ludvík, at í einum haga í Dali eru 144 gyllin. Bara triggir eigarar búgva í Dali. Hesir eiga 65 gyllin, meðan restin er á uttanbiggjahondum.

— Hetta er bert eitt dømi. Tað eru óivað fleiri slik dømi kring landið. Frætt er um hagar, sum slettis ikki verða roktaðir — ja, tað verður slettis ikki rikið — vegna óskilið við uttanbiggjaðarðina.

Ludvík Johannesen: — Ein betran av landbúnaðarlánunum má vera eitt lið í bygdameningini!

Neyðugt við stuðulsskipan

Í Dali eru um 800 áseyðir. Seinasta vetur fóru um 150-200 seyðir og nógvir jarðarbrúkarar brúktu nógvan pening til fóður og hoyggj.

Hetta hevur verið eitt tungt tak hjá nógvum. Ludvík heldur, at studningur avgjört átti at verði latin til teir, sum hava skorið seyð undanfarnu ár.

Ludvík sigur, at nógvir — í øllum førum teir, sum hava seyð í bakkanum — hava trupulleikar og áttu at fingið ein ávisan stuðul. Hann heldur eisini, at kom ein slik studningsskipan upp á tal, áttu bygdaráðini at umsitið hana, tí tey vita, hvat skorið verður, um bœurin verður sligin og hvat viðkomandi hevur uppgivið í úrtøku.

Um studningurin kallast hoystudningur ella okkurt annað er lika mikið, sigur Ludvík, sum heldur, at studningurin skuldi verði settur í mun til skurðin eitt miðalár.

Borgarafundir í Klaksvík

Klaksvíkar býráð hevur einmælt samtykt eitt uppskot frá Olvheðini Jacobsen um at halda tveir borgarafundir um árið.

Borgarafundirnir verða skipaðir soleiðis, at býráðslimirnir sita við eitt pallborð og svara spurningum frá borgarunum í salinum.

Fyrsti borgarafundurin í Klaksvík verður væntandi einaferð í heyst.

Ólavsekutingsetan 1979: 17 fundir og 21 mál

Tað blivu 21 mál lögð fram á Ólavsekutingsetuni, sum endaði friggjadagin. Landstýrið kom við 10 málum, framburðs og fiskivinnuflokkurin við 6 og Jógvan Sundstein (flkfl.), Poul J. Olsen (javfl.) og Finnogi Isaksen (tvfl.) komu við einum máli. Afturat eru so fyra fyrispurningar: um leysan seyð í býum, Sildberan og Skúvoyarsiglingina, harustovnin og rektardeild í Klaksvík.

Nýggju uppskot, øll frá